

Kedilerde Sesli İletişim

Prof. Dr. Hakan Öztürk

Kedilerde Sesli İletişim

- ❑ Kediler gizemli canlılardır. Kediler sesli iletişimde 100'den fazla ses kullanmakta, bunlar arasında 70'den fazla farklı miyavlama bulunmaktadır.
- ❑ Sesli iletişim yanında vücut dili de iletişimde önemli yer tutar. Kedi 75 farklı vücut pozisyonu o anki durumunu ifade etmede kullanır.
- ❑ Kedilerin dilini anlamada yaşanan zorluğun en önemli nedenleri, kedilerin kendi özel lisanlarını kullanması , insanlardan farklı olarak lisanı taklit ederek öğrenmemeleri ve doğuştan sağır kedilerin bile kedi dilini konuşmaya doğuştan sahip olmasıdır.

1. Miyavlama

- ❑ Miyavlama yalnız kalan yavru kedilerin annelerini çağırmak için çıkardığı sesteki köken alır.
- ❑ Erişkin kedilerde ise insanlarla iletişim kurmak amacıyla kullanılır. Kendi aralarında ise kediler bu sesi normalde kullanmazlar.
- ❑ Kedilerin insan seslerini taklit edebildikleri de görülmektedir.
- ❑ Kedilerin insanlara miyavlayarak ne demek istedikleri ancak gözlemleyerek anlaşılabilir. Çünkü miyavlama şikayet, istek, yalvarma veya korku gibi anlamlara gelebilir.

2. Tıslama

- ❑ Hem insanlar hem de diğer kediler tıslamanın bir tehdit ve uyarı olduğunu kolayca anlar.
- ❑ Yarı açık ağız ile nefes hızla dışarı verilir ve bu sırada tipik tıslama sesi duyulur. Tıslama anında bazen tükürme ve keskin bir K-sesi de işitilir.
- ❑ Bu durumda geri çekilmelidir, çünkü artık keskin tırnaklar devreye girmeye hazırdır.

3. Kikleme

- ❑ Kediler pencere önünde durup dışarıda olası bir avı gördüklerinde kuyruk hareketlerinin de eşlik ettiği (kırbaçvari) kikleme sesleri çıkarırlar. Bu ses ördek vakvaklaması şeklinde değil de daha çok diş vurma sesleri şeklindedir. Kedinin ağız yarı açıktır ve alt çenelerini hızlı bir şekilde aşağı-yukarı hareket ettirirler. Bazı kedilerde bu sırada mek-mek sesleri de duyulur.
  - ❑ Kedilerin bu sesi neden çıkardıkları kesin olarak bilinmemektedir. Ava ulaşamamanın neden olduğu hayal kırıklığı veya ava yapılacak bir ölüm ısırığının denemeleri olabileceği sanılmaktadır.

4. Mırlama

- ❑ Yavru kedilerin annelerine her şeyin yolunda olduğunu bildirmek için çıkardıkları sesteki köken alır.
- ❑ Erişkin kedilerde ise rahat ve huzurun bir göstergesidir. Diğer kedileri sakinleştirme ve rahatlatma amacıyla da kullanılır.
- ❑ Hasta ve ölmek üzere olan kedilerde sıklıkla mırırlar. Buradaki amaç çaresiz olduklarını ve kendilerini savunamayacaklarını karşı tarafa bildirmektir.
- ❑ Araştırmacılar uzun süre mırırlamanın nasıl yapıldığını incelemişlerdir. Son bilgiler diyaframın ve intrinsik larengeal kasların ritmik titreşimleri sonucu oluştuğunu göstermektedir. 25-40 Hz'lik düşük frekanslı vibrasyonlar hasarlı kemik ve iç organların iyileşmesini desteklemektedir.

4. Mirlama

5. Flehmen

- ❑ Kediler özel bir kokuyu hissettiklerinde yüzlerini tipik bir şekilde sokarlar. Erkek kedi kızgın (östrustaki) dişi bir kedinin, başka bir kedinin kokusunu alınca veya bilmedikleri bir kokuyu hissedince bu hareketi yaparlar. Ağız hafif açılır, üst dudaklar yukarı kaldırılır, burun kıvrılır ve bakışlar boşluğa doğrultulur.
- ❑ Koku burun boşluğunun tavanındaki Jacobson organına yönlendirilir.

6. Önde Gitme

- ❑ Kedi kuyruğunu kaldırarak insanın önünde gider. Sık sık geriye bakarak insanın kendisini takip edip-etmediğini ve isteğini gerçekleştirip-gerçekleştirmeyeceğini kontrol eder. Genellikle boş mama kabını işaret ederek doldurulmasını ister.
- ❑ Gergin bacaklar üstünde hızlı bir şekilde atlama, vücudu yana eğme ve kuyruğu kaldırma oyun isteğinin bir göstergesidir.

7. Sırt Kabartma

- ❑ Bu vücut dili saldırma ve kaçma davranışlarının bir karışımıdır. Kedi bu davranış şekli ile kendini büyük gösterip karşısındakini korkutmak, diğer yandan da acil durumlarda hızla kaçmak ister.
- ❑ Sırt kabartma aynı zamanda uyku sonrası gerilme sırasında da görülebilir.

8. Kafa Sürtme

- ❑ Kediler sempati ve güvenin bir sembolü olarak kafalarını insanların kafasına veya eline sürerler, yada bacaklarını boylu boyunca sürerler.
- ❑ Kediler böylece koku bezleri ile ilgili kişiyi işaretlerler.
- ❑ Bu davranış kediler arasında da olabilir. Bu sayede birbirlerini selamlarlar.

9. Göz Kırpma (Kedilerin Gülümsemesi)

- ❑ Bu davranış çoğu zaman gözden kaar. Bu vücut dili, kedinin kendisini iyi hissettiğinin ve karşısındakine güvendiğinin bir gösterir.
- ❑ Gülümseyen kedi kendisini hafifçe geriye eker ve göz kapaklarını yarım kapatır.

10. Masaj Yapma (Yün emme, Tekmeleme)

- ❑ Anne memesine masaj yapma birçok memeli hayvanda olduğu gibi kedilerde de görülen iç güdüsel bir davranıştır. Yavru anne karnı ve memesine patileriyle masaj yapar, bu suretle süt sekresyonunu uyarır.
- ❑ Erişkin kediler ise sahiplerinin kucaklarında veya yumuşak bir zeminde patileriyle baskı uygulayarak benzer bir davranış sergilerler. Bu davranış kendilerini iyi hissettiklerinin bir göstergesidir.

Teşekkürler

